

Brüssel, 17. märts 2026
(OR. en)

7437/26

COH 52

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 6996/26

Teema: Euroopa Kontrollikoja eriaruanne 22/2025 „Finantskorrektsioonid ühtekuuluvuspoliitikas – keeruline raamistik ja seni ainult üks Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud otsus“
– Nõukogu järeldused (17. märts 2026)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 22/2025 „Finantskorrektsioonid ühtekuuluvuspoliitikas – keeruline raamistik ja seni ainult üks Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud otsus“, mille nõukogu (üldasjad) kiitis heaks oma 4164. istungil 17. märtsil 2026.

NÕUKOGU JÄRELDUSED,

milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 22/2025

„Finantskorrektsioonid ühtekuuluvuspoliitikas – keeruline raamistik ja seni ainult üks Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud otsus“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. TERVITAB Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) eriaruannet 22/2025 ning Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) vastuseid aruandele;
2. RÕHUTAB, kui oluline on ELi raha kasutamisel usaldusväärne finantsjuhtimine ja sellest tulenevalt finantskorrektsioonide kohaldamine, kui see on vajalik ELi eelarve kaitsmiseks õigusnormide rikkumise eest;
3. MÄRGIB, et eelarve jagatud täitmise raames vastutavad liikmesriigid ja Euroopa Komisjon ühiselt liidu eelarve kaitsmise eest ning et finantskorrektsioonid on ette nähtud ühissätete määrustega (EL) nr 1303/2013 ja (EL) 2021/1060, mida kohaldatakse vastavalt aastatel 2014–2020 ja 2021–2027, et jätta õigusnormide vastaselt tehtud kulutused ELi rahastamisest välja;
4. MÄRGIB, et kontrollikoja auditis hinnati eelmise ja praeguse mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020 ja 2021–2027) õigusraamistiku piisavust, õigusraamistiku asjakohast kasutamist komisjoni poolt finantskorrektsioonide kohaldamiseks ning komisjoni kehtestatud süsteemi finantskorrektsioonide rakendamise kohta andmiseks;

5. VÕTAB TEADMISEKS aruandes esitatud järeldused, eelkõige järgmised:

- õigusraamistik annab komisjonile kaalutusõiguse nii selles osas, millal finantskorrektsiooni menetlus algatada, kui ka selle üle, kui kaua see võib kesta;
- esineb juhtumeid, kus komisjon tegi ettepaneku rakendada süsteemseid kindlamääralisi korrektsioone, mis hõlmasid konkreetseid avastatud vigu, mis oleks tulnud kvantifitseerida eraldi;
- komisjon ei algatanud alati finantskorrektsiooni menetlusi kohe pärast lõpliku auditiaruande heakskiitmist, kuna lõplikes auditiaruannetes esitatud tähelepanekud ei olnud piisavalt põhjendatud ega sisaldanud alati lõplikku seisukohta;
- mõnda komisjoni algselt pakutud finantskorrektsiooni vähendati hiljem ilma piisava põhjenduseta;
- komisjoni suunised ja kriteeriumid peamiste nõuete hindamiseks ja tõsiste puuduste olemasolu hindamiseks ei ole alati piisavalt selged ning neid kohaldatakse sageli ebajärjekindlalt;
- hinnangulised tulevased korrektsioonid ei kajasta komisjoni suutlikkust tuvastada ja parandada vigu ühtekuuluvuspoliitika kulutustes, komisjon ei avalda korrektsioonide kogusummat ja esitatud summad ei ole piisavalt usaldusväärsed;
- liikmesriigid on pärast oma auditeid, komisjoni ja kontrollikoja auditeid ning OLAFi juurdusi teinud olulisi finantskorrektsioone;

6. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni arvamuse, mida ta väljendas oma vastustes kontrollikoja aruandes sisalduvatele märkustele, tähelepanekutele ja soovitudele, eelkõige järgmise:

- finantskorrektsioonide kohaldamise eesmärk on kaitsta liidu eelarvet, kõrvaldades õigusnormide vastaselt tehtud kulutused, ning mitte määrata karistusi liikmesriikidele ega seoses poliitika rakendamisega ja programmidega, kui süsteemis avastatakse nõrkusi või õigusnormide rikkumisi, vaid teha selle asemel eelarve jagatud täitmise raames tihedat koostööd, et parandada süsteeme ja taastada olukord, kus liidu eelarve on kaitstud;

- ainuüksi asjaolul, et õigusraamistik näeb ette võimaluse rakendada kohustuslikke netofinantskorrektsioone, mille tulemuseks on eraldiste kaotamine, on olnud märkimisväärne hoiatav mõju ning see on aidanud tugevdada liikmesriikide avastamis- ja korrigeerimissuutlikkust võrreldes varasemate perioodidega;
- juhtimis- ja kontrollisüsteemide parandamist ei tagata ega rakendata peamiselt finantskorrektsioonide menetluste kaudu, vaid muude õiguslike vahendite abil, eelkõige maksetähtaegade viivitamatu katkestamine koos nõutavate parandusmeetmete võtmisega ja maksete peatamine kohe, kui avastatakse tõsine puudus või õigusnormide rikkumine;
- liidu eelarve on kaitstud olenemata sellest, kas finantskorrektsioone rakendab komisjon või liikmesriigid või kas nende tulemusel ELi toetus väheneb või mitte, kuna õigusnormide vastaselt tehtud kulutused jäetakse ELi maksetest ja seega liidu eelarvest välja;

7. ON NÕUS kontrollikoja hinnanguga, et mõlema programmitöö perioodi finantskorrektsioonide mehhanismi ülesehituses on mitmeid puudusi, millega tuleb tegelda, ning et korrektsioonide rakendamine on liidu eelarve kaitsmisel ainult osaliselt mõjus;
8. KUTSUB komisjoni ÜLES võtma kontrollikoja soovitusel suhtes järelmeetmeid ning tagama finantskorrektsioonide õigeaegse ja proportsionaalse rakendamise kooskõlas kohaldatava õigusega ja järjepidevusega peamiste nõuete hindamisel ning austades liikmesriikide ja toetusesaajate õigust end kaitsta ja esitada menetluse igas etapis vajalikke tõendeid;
9. KUTSUB komisjoni ÜLES parandama finantskorrektsioonide kajastamise läbipaistvust aasta tegevusaruannetes ning ühtekuuluvuspoliitika iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes, nagu kontrollikoda on soovitanud, järgides samal ajal kaasseadusandjate poolt määratletud õigusraamistikku seoses liikmesriikide aruandluskohustustega;
10. TUNNISTAB vajadust luua 2027. aastale järgneva programmitöö perioodiks tulemuslik, läbipaistev, proportsionaalne ja prognoositav korrektsioonimehhanism, mille eesmärk on nii tagada õiguskindlus ja liidu eelarve kaitse kui ka saavutada poliitilised prioriteedid, selgitades paremini õigusnormide rikkumise määratlusi ja kohaldatavat õigust.